

ગ્રાહક શિક્ષણ સાહિત્ય

આવક માન્યતા, સંપત્તિ વર્ગીકરણ અને જોગવાઈ પરના પ્રુડેન્શિયલ ધોરણો પર, ૧૨ નવેમ્બર, ૨૦૨૧ ના રોજ સંદર્ભ નંબર RBI/2021-2022/125 DOR.STR.REC.68/21.04.048/2021-22 ધરાવતા RBI પરિપત્રના સંદર્ભમાં અને ગ્રાહકોને ચુકવણીની નિયત તારીખ અને મુદતવીતી ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટના કિસ્સામાં તેમના લોન ખાતાના વર્ગીકરણ વિશે જાગૃત રાખવા માટે, આ સંદર્ભમાં કેટલીક મહત્વપૂર્ણ શરતો અને નિયમો નીચે મુજબ સમજાવવામાં આવ્યા છે:

- ૧. પીઓએસ (મુખ્ય બાકી):** લોન/ક્રેડિટ સુવિધાનું બાકી રહેલું મુખ્ય બેલેન્સ એ ચોક્કસ લોનમાં બાકી રહેલી કુલ મુખ્ય રકમ છે જેમાં ઉપાર્જિત વ્યાજ, ડિફોલ્ટ વ્યાજ, અન્ય ચાર્જ વગેરેનો સમાવેશ થતો નથી.
- ૨. મુદતવીતી રકમ:** કોઈપણ ક્રેડિટ સુવિધા હેઠળ ધિરાણકર્તાને બાકી રહેલી કોઈપણ રકમ 'મુદતવીતી' ગણાય છે જો તે ધિરાણકર્તા અને ઉધાર લેનારા દ્વારા સંમત થયેલી નિયત તારીખે ચૂકવવામાં ન આવે. જો કોઈ ખાતામાં કોઈ મુદતવીતી રકમ હોય, તો ડિફોલ્ટ/નોન-રીપેમેન્ટની જાણ CIBIL વગેરે ક્રેડિટ બ્યુરો કંપનીઓને કરવામાં આવે છે અને ગ્રાહકનો CIBIL રિપોર્ટ ડિફોલ્ટ અને તેના વર્ગીકરણની સ્થિતિને પ્રતિબિંબિત કરશે.
- ૩. DPD (નિયત તારીખ વીતી ગયા દિવસો):** તે દર્શાવે છે કે તમે તમારી ચુકવણીમાં સુસંગત રહ્યા છો કે નહીં અને જો તમે કોઈ ચૂકી ગયા છો, તો તમે કેટલા હતા ચૂકી ગયા છો અને કેટલા દિવસો ચૂકી ગયા છો. કોઈ ચોક્કસ લોનના સંદર્ભમાં, તે લોન માટે કોઈ મુદ્દલ/વ્યાજ/EMA અથવા તેનો કોઈપણ હતો મુદતવીતી હોય અને દિવસના અંતે ચૂકવવામાં ન આવે તે દિવસ સુધીના દિવસોની સંખ્યા.
- ૪. SMA (સ્પેશિયલ મેન્શન એકાઉન્ટ):** જો દેવાદાર નિયત તારીખ સુધીમાં કોઈપણ EMA ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય અથવા બાકી લેણાં અથવા અન્ય કોઈપણ રકમ સંપૂર્ણપણે અથવા આંશિક રીતે મુદતવીતી હોય, તો દેવાદાર લોન એકાઉન્ટને નીચે વ્યાખ્યાયિત SMA વર્ગીકરણમાં ડાઉનગ્રેડ કરવામાં આવશે..

એસએમએ પેટા-શ્રેણીઓ	વર્ગીકરણનો આધાર - મુદ્દલ અથવા વ્યાજ ચુકવણી અથવા અન્ય કોઈપણ રકમ સંપૂર્ણપણે અથવા આંશિક રીતે મુદતવીતી
એસએમએ-૦	૩૦ દિવસ સુધી
એસએમએ-૧	૩૦ દિવસથી વધુ અને ૬૦ દિવસ સુધી
એસએમએ-૨	૬૦ દિવસથી વધુ અને ૯૦ દિવસ સુધી

- ૫. NPA (નોન-પર્ફોર્મિંગ એસેટ્સ):** લોન એકાઉન્ટને NPA તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે જો લોન લેનાર ૯૦ દિવસથી વધુ સમય માટે કોઈપણ EMA ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય. એકવાર લોન લેનારને NPA તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે, તો લોન એકાઉન્ટને NPA તરીકે વર્ગીકૃત રહેશે જ્યાં સુધી લોન લેનાર દ્વારા વ્યાજ અને મુદ્દલની સંપૂર્ણ બાકી રકમ ચૂકવવામાં ન આવે.
ક્રેડિટ ઇન્ફોર્મેશન કંપનીઓ (ક્રેડિટ બ્યુરો) અને નિયમનકારી સંસ્થાઓને રિપોર્ટિંગ આ ધોરણ મુજબ હશે.

ઉદાહરણ:

જો લોન ખાતાની ડ્યુ ડેટ ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૧ હોય, અને કંપની આ તારીખ માટે ડે-એન્ડ પ્રક્રિયા ચલાવે તે પહેલાં સંપૂર્ણ લેણાં પ્રાપ્ત ન થાય, તો ઓવરડ્યુ તારીખ ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૧ રહેશે. જો તે ઓવરડ્યુ ચાલુ રહે, તો ૩૦ એપ્રિલ ૨૦૨૧ ના રોજ ડે-એન્ડ પ્રક્રિયા ચલાવ્યા પછી એટલે કે ૩૦ દિવસ સતત ઓવરડ્યુ થયા પછી આ ખાતાને SMA-1 તરીકે ટેગ કરવામાં આવશે. તે મુજબ, આ ખાતા માટે SMA-1 વર્ગીકરણની તારીખ ૩૦ એપ્રિલ ૨૦૨૧ રહેશે.

એ જ રીતે, જો આ લોન ખાતું ચાલુ રહે છે સીધા મુદતવીતીથી, તે કરેલો ટેગ તરીકે SMA-2 ૩૦ મે ૨૦૨૧ ના રોજ ડે-એન્ડ પ્રક્રિયા ચાલુ કરો અને જો તે વધુ મુદતવીતી રહે છે, તો ૨૯ જૂન ૨૦૨૧ ના રોજ ડે-એન્ડ પ્રક્રિયા પર તેને NPA તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે તેવી જ રીતે, જો લોન ખાતું મુદત પડતું રહે છે, તો તેને ૩૦ મે ૨૦૨૧ના રોજ ડે-એન્ડ પ્રક્રિયા ચાલવા પર SMA-2 તરીકે ટેગ કરવામાં આવશે અને જો તે વધુ મુદતવીતી રહે છે, તો તેને NPA ૨૯ જૂન ૨૦ ૨૦ ના રોજ પ્રક્રિયાના અંતે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે..